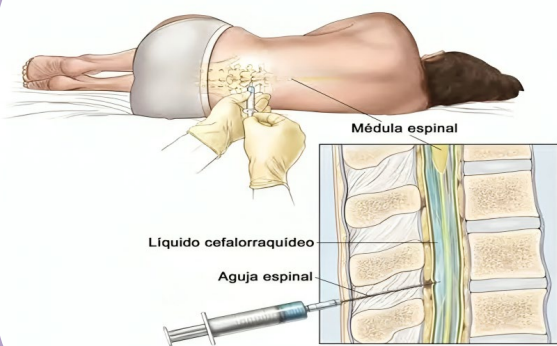

مرکز آموزشی درمانی آیت اله موسوی زنجانی

گرفتن مایع مغزی نخاعی

تهیه و تنظیم: دکتر طبیبه نظری
فوق تخصص عفونی کودکان

زمستان 1403

بعد از انجام ال پی :

ناراحتی و درد در محل تزریق و احيانا سردرد وجود خواهد داشت که با چند ساعت استراحت برطرف می شود.
پانسمان محل را هم بعد از ۲۴ ساعت می توان برداشت و اگر مشکلی وجود نداشت میتوان ۱-۲ روز بعد حمام کرد.

علائم خطر بعد از انجام ال پی :

در صورت سردرد شدید، خونریزی و ترشح از محل پانسمان، تب، اختلال هوشیاری، بی حسی در پاها ؛ پزشک و پرستار خود را مطلع کنید.

تلفن تماس: ۰۲۴-۳۳۰۱۸۶۲۴

آیا مایعی که گرفته میشود، قابل جبران است؟

بله هر فرد طبیعی در هر ساعت ۲۰ میلی لیتر مایع مغزی نخاعی تولید میکند و اگر این روش با رعایت تمام اصول انجام شود بی خطر است. عارضه شایع آن در بزرگسالان سردرد است ولی در بچه ها کمتر این عارضه مشاهده می شود.

چرا پزشکان اصرار دارند این روش تشخیصی زودتر انجام شود؟

برای هر نوزاد، شیرخوار یا فرد مشکوک به مننژیت انجام ال پی بسیار ضروری است و باید فوراً انجام شود تا در صورت تشخیص مننژیت به سرعت درمان آغاز شود.

اینکه می گویند این کار باعث فلج پاها می شود. درست است؟

اگر این روش اصولی انجام شود، چنین عارضه ای بسیار نادر است.

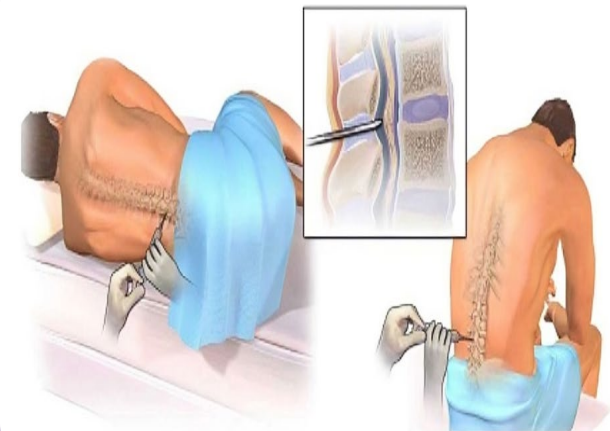
مایع مغزی نخاعی چیست؟

در داخل فضاهاى مغزى و ما بین فضاهاى پرده هاى مغز مایعى قرار دارد که مایع مغزى نخاعى نام دارد.

این مایع شباهت زیادى به آب دارد، اما محتوى مقادیرى پروتئین قند و برخى ترکیبات دیگر است. مهم ترین وظیفه این مایع حفاظت از مغز نخاع در مقابل ضربه است.

در حقیقت این مایع با شناور کردن مغز و نخاع در خود سلامت این ارگانهاى حیاتی را تضمین میکند. در مواردی که پزشک مشکوک به عفونت پرده هاى مغز (مننژیت) یا التهاب مغز میشود و در برخى بیماری هاى التهابی به گرفتن مایع مغزى نخاعى یا پونکسیون کمرى نیاز است.

حالت هاى نمونه بردارى از مایع مغزى نخاعى

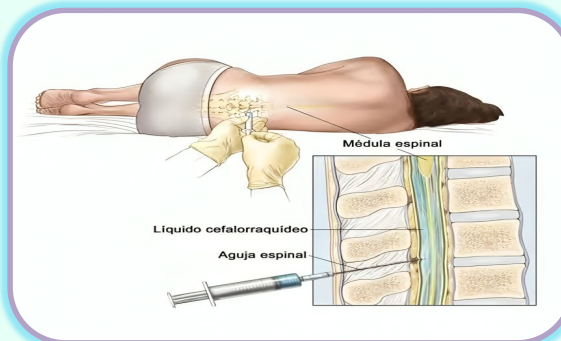

حالت خوابیده

حالت نشسته

گرفتن مایع مغزى نخاعى LP چگونه انجام میشود:

- ✓ اگر شما داروى مانند آسپیرین رقیق کننده خون یا ضد لخته شدن خون مصرف میکند به پزشک اطلاع دهید.
- این داروها خطر خونریزى را زیاد مى کنند.
- ✓ شما در وضعیت خوابیده به پهلو یا نشسته قرار مى گیرید. گردن خم شده و پاها در شکم جمع مى شوند.
- ✓ در نتیجه پشت قوسى شبیه C پیدا مى کند.
- ✓ در این روش باید تا حد امکان آرام و بی حرکت باشید.
- ✓ در این وضعیت پزشک ناحیه تحتانی پشت را تمیز مى کند. سپس سوزنى را بین مهره ها در قسمت پایین پشت، زیر جایی که نخاع تمام مى شود، وارد مى کند.
- ✓ سوزن از پوست و یافتهای اطراف نخاع گذشته و به فضایی که با مایع نخاع پر شده است مى رسد.
- ✓ بعد از گرفتن چند قطره از این مایع سوزن خارج و محل پانسمان خواهد شد.
- ✓ پس از پایان کار ممکن است نیاز باشد ۴ ساعت یا بیش تر دراز بکشید.

عوارض گرفتن مایع مغزى نخاعى چیست؟

ممکن است پس از گرفتن مایع نخاع (LP) سردرد ایجاد شود.

دلیل این عارضه باز ماندن محل ورود سوزن است که مى تواند سبب نشت مایع و سردرد شود.

در اغلب موارد این سوراخ خود به خود بسته شده و سر درد در طى ۲-۱ روز بهبود مى یابد. برای تسکین درد استفاده از استامینوفن و دراز کشیدن مؤثر است.

مشکلات نادر پس از گرفتن مایع و آب نخاع عبارتند از:

- ✓ عفونت، تب، تهوع، استفراغ و
- ✓ خونریزى
- ✓ عارضه بسیار نادر فتق مغزى در بیمارانی که افزایش فشار مغزى دارند
- ✓ درد یا بی حسی در پشت یا ساق پاها
- ✓ مدتی پس از انجام این روش ممکن است تومور غیر طبیعى روی مهره ایجاد شود.

